

Przegląd rynku branżowego

Niemiecki przemysł tworzyw sztucznych

Niemcy - Industry Overview 2015/16

Źródło: German Trade and Invest (GTAI)

Niemiecki przemysł tworzyw sztucznych

Tworzywa sztuczne są nieodzowną częścią nowoczesnego społeczeństwa. Rosnący standard życia, świadomość środowiskowa i problematyka zrównoważonego rozwoju napędzają popyt na nowe, innowacyjne rozwiązania materiałowe. Tworzywa sztuczne można spotkać wszędzie, często w najbardziej nieoczekiwanych miejscach. Stosowane są w budownictwie, turbinach wiatrowych i panelach fotowoltaicznych, a nawet w najnowszych ubraniach sportowych. Niemcy są największym europejskim producentem związków chemicznych i tworzyw sztucznych. Niemiecka branża tworzyw sztucznych skupia producentów polimerów, firmy przetwórcze oraz producentów maszyn. Roczny obrót wynoszący 90 mld EUR powoduje, że tutejsza branża tworzyw sztucznych jest jednym z najważniejszych sektorów niemieckiej gospodarki.

Przemysł tworzyw sztucznych odgrywa kluczową rolę w tworzeniu nowych, innowacyjnych produktów, znajdujących zastosowanie w budowie maszyn, przemyśle motoryzacyjnym, opakowaniowym, elektrotechnicznym i budownictwie. W branży widoczne są nowe trendy, związane z kompozytami węglowymi oraz ideą Przemysł 4.0. Niemcy są atrakcyjną lokalizacją dla przemysłu, dysponującą siecią bardzo nowoczesnych parków chemicznych oraz klastrów, umożliwiających działającym w ich ramach przedsiębiorstwom łatwy dostęp do każdego fragmentu łańcucha wartości dodanej branży tworzyw sztucznych.

Branża w liczbach

Niemiecka branża tworzyw sztucznych generuje roczne przychody przekraczające 90 mld EUR. Należy do niej ok. 7.000 przedsiębiorstw, zatrudniających ok. 375.000 pracowników. Branża odpowiada za ponad 6% niemieckiej produkcji przemysłowej. W Niemczech działa 240 producentów tworzyw sztucznych, zatrudniających 37.500 osób i osiągających roczne przychody wynoszące 26,7 mld EUR (2013 r.). Ponadto w Niemczech działa ponad 6.500 przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem tworzyw sztucznych, zatrudniających ok. 310.000 pracowników. W roku 2013 firmy przetwórstwa tworzyw sztucznych uzyskały przychody wynoszące 58 mld EUR. Niemieccy producenci maszyn do przetwórstwa tworzyw sztucznych i gumy są światowymi liderami. W roku 2013 w ponad 200 przedsiębiorstwach zatrudniali łącznie 27.500 osób, generując przychody wynoszące 6,5 mld EUR. Zdaniem stowarzyszenia branży maszynowej VDMA, przychody wzrosnąć mają do ponad 7 mld EUR w roku 2015. Rosnący rynek krajowy charakteryzuje się wysokimi wymaganiami jakościowymi odbiorcy końcowego. Niemcy są w Europie najważniejszym rynkiem tworzyw sztucznych, odpowiadającym za ok. 25% popytu na tworzywa.

Rynek europejski

W roku 2013 wyeksportowano z Niemiec ponad 12 mln ton tworzyw sztucznych, przy imporcie wynoszącym 8,5 mln ton. Z udziałem równym 72% jednolity rynek Unii Europejskiej (EU-28) jest największym odbiorcą tworzyw sztucznych. Na kolejnych miejscach plasują się pozostałe kraje europejskie (12%) i kraje azjatyckie (10%). Łącznie eksport niemieckich tworzyw sztucznych wygenerował przychody wynoszące 33 mld EUR, tj. 3,6% ogólnej wartości niemieckiego eksportu. Największymi importerami niemieckich tworzyw sztucznych były Włochy, Francja, Polska i Holandia. Jednocześnie Niemcy są jednym z największych importerów tworzyw sztucznych – 87% importowanych w 2013 roku tworzyw pochodziło z krajów EU-28.

Trendy w światowym popycie na tworzywa sztuczne

Światowy wzrost popytu na tworzywa sztuczne oceniany jest do roku 2015 na 5% rocznie. Wzrost jest wynikiem światowych trendów w dziedzinie urbanizacji, rosnącego popytu na energię, zmian klimatu oraz rozwoju nowych technologii. Rosnący popyt związany jest głównie z sektorem budownictwa (w tym mieszkaniowego), oraz poprawą efektywności energetycznej. Z badań przeprowadzonych przez PEMRG wynika, że konsumpcja tworzyw sztucznych na osobę osiągnęła w krajach zachodniej Europy i NAFTA poziom 100 kg, oraz ulegnie do roku 2015 zwiększeniu do 140 kg. Największy wzrost konsumpcji prognozowany jest dla krajów azjatyckich oraz w Europie dla rozwijających się krajów jej środkowej i wschodniej części.

Poprzez lokalizację w centrum Europy, Niemcy posiadają doskonałe warunki rozwoju wynikające z obecnych trendów rynkowych. Obecnie Europa zużywa ok. 1/5 światowej produkcji tworzyw sztucznych i trend ten utrzyma się przynajmniej do roku 2015. Niemcy są także najważniejszym europejskim krajem dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych w całym łańcuchu wartości dodanej branży tworzyw sztucznych, zajmującym równocześnie 3 miejsce w rankingu światowym. Międzynarodowe firmy inwestują m.in. w łańcuch wartości dodanej kompozytów zbrojonych włóknem węglowym (CFRP), nawiązując kooperacje z niemieckimi firmami i instytucjami badawczymi.

Szanse dla tworzyw sztucznych w poszczególnych sektorach gospodarki

Przemysł opakowaniowy

W Europie ponad 50% produktów pakowana jest w opakowania z tworzyw sztucznych, które jednak pod względem masy stanowią tylko 17% wszystkich opakowań. Opakowania są najważniejszym zastosowaniem dla tworzyw sztucznych, 35% produkcji niemieckich przetwórców tworzyw to różnego rodzaju opakowania. W roku 2013 niemiecki przemysł opakowaniowy posiadał zdolność produkcji 4,3 mln ton przy przychodach wynoszących 13,6 mld EUR. Udział opakowań z tworzyw sztucznych w rynku zwiększał się corocznie, wynosząc obecnie 42,5%. Opakowania z tworzyw sztucznych są najlepiej sprzedającym się rodzajem opakowań na rynku.

Nowe technologie umożliwiają produkcję opakowań, które są zarówno wytrzymalsze, jak i atrakcyjniejsze dla konsumenta. Opakowania z tworzyw sztucznych są także gotowym rozwiązaniem dla rozwiązania problemów środowiskowych, zapewniającym bezpieczny i higieniczny transport wody, żywności i innych dóbr konsumpcyjnych w coraz bardziej zurbanizowanym świecie. Coraz większym zainteresowaniem cieszą się tworzywa biodegradowalne, bazujące na surowcach naturalnych i zyskujące wraz z rozwojem technologii przetwórstwa coraz więcej cech funkcjonalnych.

Szanse rozwoju

Przedsiębiorstwa działające w przemyśle opakowaniowym posiadają bardzo dobre perspektywy rozwoju. W roku 2013 na rynek niemiecki wyprodukowano ponad 19 mln ton opakowań. Opakowania z tworzyw sztucznych posiadają wartościowo największy udział w rynku (42,5%, papier 33,2%, metale 16,6%, szkło 7,8%). Najważniejszym zastosowaniem są opakowania do żywności i napojów, a odbiorcą ich producenci. Rosnące zapotrzebowanie widoczne jest ponadto w dziedzinie folii do pakowania, pudeł, wieczek, kubeczków i puszek.

Budownictwo

Budownictwo jest z udziałem 24% drugim po przemyśle opakowaniowym odbiorcą produkcji przemysłu tworzyw sztucznych. Polimery są nieodzowną częścią nowoczesnego budownictwa, wpływającą zarówno na charakterystykę produktów, jak i obniżającą koszty ich użytkowania. Do najbardziej rozpowszechnionych zastosowań tworzyw w budownictwie należą okna, drzwi, rury, fasady i wysokowydajne elementy ociepleń budynków.

Szanse rozwoju

Najbardziej perspektywicznym dla polimerów działem budownictwa jest obecnie produkcja materiałów charakteryzujących się wysoką efektywnością energetyczną. Duża część termomodernizacji budynków odbywa się przy udziale materiałów ociepleniowych, będących pochodnymi tworzyw sztucznych. Kolejnym perspektywicznym segmentem w budownictwie jest produkcja rur z polimerów, która w perspektywie następnych 10 lat rosnąć będzie rocznie w tempie dwucyfrowym.

Elektrotechnika i elektronika

Elektrotechnika i elektronika jest jednym z największych sektorów niemieckiej gospodarki. Z danych stowarzyszenia branży ZVEI wynika, że zatrudnia ona w Niemczech 840.000 osób, przy rocznych przychodach wynoszących 167 mld EUR. Średni udział polimerów w produktach branży to ok. 20% masy urządzenia. Właściwości polimerów, szczególnie ich izolacyjność i elastyczność, idealnie usposabiają je do wykorzystania w produkcji dóbr elektrycznych i elektronicznych. Na potrzeby niemieckiego sektora elektrotechniki i elektroniki przeznaczona jest 6% produkcji przemysłu tworzyw sztucznych.

Szanse rozwoju

Elektrotechnika i elektronika jest najszybciej rosnącą na świecie branżą. W Niemczech pod względem przychodów jest ona 4 największym sektorem tutejszej gospodarki. Polimery

odgrywają ponadto główną rolę w skali światowej w staraniach opracowania nowych urządzeń, łączących warstwy organiczne w niezaawansowanych i niedrogich produktach. Elektronika organiczna (drukowana) jest już obecna na rynkach w postaci wyświetlaczy OLED i polimerowych ogniw fotowoltaicznych. Sieć niemieckich instytutów badawczych Fraunhofera pracuje nad nowymi zastosowaniami dla polimerów, m.in. w zakresie przewodzenia prądu i optyki. Kolejnym przyszłym polem zastosowań może być druk w technologii 3D.

Przemysł motoryzacyjny

Niemieccy producenci wytworzyli w 2013 roku ponad 14 mln pojazdów, co odpowiada 17% światowej produkcji. Przemysł motoryzacyjny jest najważniejszą branżą niemieckiej gospodarki, wokół której występuje największa w Europie koncentracja poddostawców. Z danych stowarzyszenia branży VDA wynika, że w 2013r. branża wygenerowała przychody wysokości 362 mld EUR (w tym 2/3 w eksporcie). Przemysł motoryzacyjny odbiera ok. 10% produkcji branży tworzyw sztucznych. Nowoczesne pojazdy składają się wagowo w ok. 15% z komponentów wytworzonych z polimerów. Lekkie polimery pozwalają na budowę bardziej ekologicznych, bezpieczniejszych i wygodniejszych pojazdów.

Szanse rozwoju

Na całym świecie w użyciu jest obecnie ponad miliard pojazdów. Do roku 2030 prognozuje się wzrost tej liczby do ponad 2 miliardów. Właściwości polimerów i możliwość ich przetwarzania w stosunkowo niskich temperaturach stwarzają szerokie możliwości zastosowania ich w nowoczesnej inżynierii pojazdów. Coraz większa liczba producentów pojazdów zwiększa udział polimerów w swoich produktach w celu redukcji zużycia paliwa i emisji dwutlenku węgla. Zastosowanie polimerów pozwala również na ujednoczenie wielu komponentów pojazdów i redukcję kosztów dla przemysłu motoryzacyjnego. Wysokie nakłady na badania i rozwój są niezbędne dla dalszego sukcesu tej branży – szczególnie badania w dziedzinie lekkich materiałów konstrukcyjnych. Obecnie coraz więcej badań prowadzonych jest przez poddostawców, zmieniając tradycyjny model biznesowy OEM. Producenci polimerów przejmują rolę innowatorów, opracowując i produkując nowe wyroby na potrzeby przemysłu motoryzacyjnego.

Technika medyczna

Niemcy są największym rynkiem techniki medycznej w Europie i trzecim pod względem wielkości rynkiem na świecie. Przy zatrudnieniu sięgającym 190.000 osób i przychodach na poziomie 23 mld EUR, niemieckie firmy z branży są podporą tutejszej gospodarki. Dane stowarzyszenia branżowego BVMed pokazują, że producenci techniki medycznej zanotowali w eksporcie wzrost przychodów o 2,6%, do wartości 15,5 mld EUR. W roku 2013 68% produkcji sprzedano na rynkach zagranicznych. Zastosowania medyczne polimerów to ok. 2% produkcji branży tworzyw sztucznych.

Szanse rozwoju

Nowoczesna medycyna ogólna bazuje na szeregu produktów wykorzystujących polimery. Wysoki poziom akceptacji niemieckich produktów techniki medycznej jest wyraźnym wskaźnikiem siły innowacyjnej tej branży, wyrażającej się w wysokich nakładach na prace

B+R, pochłaniających ok. 9% przychodów branży. Polimery są także szeroko stosowane w medycynie specjalistycznej, m.in. w nowoczesnych protezach ortopedycznych i sztucznych organach. Polimery stosowane są również w leczeniu rozległych ran, pomagając w ograniczeniu konieczności transplantacji skóry.

Źródło: Germany Trade and Invest INDUSTRY OVERVIEW - The Plastics Industry in Germany

Tłumaczenie: WPHI Berlin